

*Т. О. Чернадчук, доц.,
Сумський національний аграрний університет*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ КЛАСИФІКАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ В СФЕРІ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Категорія “інформація” є однією з найпоширеніших у науці та практиці. Але разом з тим це поширення поєднується з невизначеністю та дискусійним характером самого визначення поняття та видів інформації. Багато в чому ця дискусійність пов’язана зі специфічним характером принципів і методів вивчення та використання інформації в різних галузях науки і практики. Розбіжності проявляються у сприйнятті самої інформації, у визначенні форм її прояву в матеріальному світі, її місця у певних системах світогляду, її ролі у функціонуванні індивідів, суспільних груп, держави та суспільства в цілому. Інформація, залежно від сфери її обігу, має свої особливості, які впливають і визначають її правовий режим. Виявити такі особливості дозволяє класифікація інформації.

Виходячи із розуміння того, що класифікація інформації – це розподіл інформації за галузями знань, проблемами, предметами або за будь-якими іншими ознаками, із визначенням індексу систем класифікації, відповідно до змісту інформації, можна стверджувати, що варіантів класифікації інформації може бути запропоновано досить багато.

У Законі України “Про інформацію” від 13.01.2011 статтею 10 було визначено такі види інформації за змістом: інформація про фізичну особу; інформація довідково-енциклопедичного характеру; інформація про стан довкілля (екологічна інформація); інформація про товар (роботу, послугу); науково-технічна інформація, податкова інформація; статистична інформація; соціологічна інформація; інші види інформації. Таким чином, визначивши в новій редакції конкретні види інформації, законодавець засвідчив незавершеність такого переліку, оскільки до “інших видів інформації” може належати будь-яка інформація, що не ввійшла у вищенаведений перелік.

Законом України “Про доступ до публічної інформації” виокремлено такий вид інформації, як “публічна інформація”, у свою чергу, в межах публічної інформації виокремлено публічну інформацію з обмеженим доступом, до якої належить конфіденційна, таємна та службова інформація. Така законодавча класифікація інформації з урахуванням особливостей банківської діяльності може бути застосована у цій сфері. Правову інформацію поділяють на нормативну правову інформацію та ненормативну правову інформацію.

Аналіз банківського законодавства дає можливість запропонувати такі класифікаційні схеми банківської інформації. Залежно від стадії банківської діяльності можна виділити попередню (установчу), поточну (власне банківську) та підсумкову (завершальну інформацію) інформацію.

Дослідження актуальних проблем класифікації інформації в цілому та галузевої зокрема дозволяє зробити висновок про те, що нова класифікація є узагальненням і продовженням попередніх. Будь-яка класифікація ґрунтується на комплексному, системному підході до видів і типів інформації. Чим більше враховано особливостей, рис, ознак явища, що досліджується, тим вища цінність нової спроби її класифікувати, з урахуванням реальних процесів, що протікають у ній. За допомогою класифікації можливо одержувати цінну, корисну інформацію, вона сприяє вирішенню багатьох питань як у цілому в суспільній діяльності, так і в її окремих видах (предметна сфера діяльності), зокрема у банківській. Але не маючи вичерпних даних щодо найважливіших властивостей і характеристик інформації (окремо в кожній конкретній предметній сфері діяльності), неможливо оптимізувати інформацію, визначити критерії, котрі забезпечували б задану точність, надійність та ефективність її використання.

Науково обґрунтована класифікація інформації та інформаційних відносин дозволить глибше зрозуміти їх сутність, значення у механізмі інформаційно-правового регулювання, точніше визначити межі та можливості регулюючого впливу правових норм і напями підвищення ефективності їх дії. У практичній площині класифікація забезпечує науковий підхід до вибору форм і методів правового регулювання інформаційних відносин; виявлення тих їх окремих сегментів, які потребують вдосконалення правового регулювання та, відповідно, вироблення пропозицій щодо подальшого вдосконалення інформаційного та банківського законодавства.

Чернадчук, Т.О. Проблемні питання класифікації інформації в сфері банківської діяльності [Текст] / Т.О. Чернадчук // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.) : у 2 т. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – Т. 2. – С. 167 – 168.